

**ישיבת צוות לתיקון ליקויים מס' 03/2023 מתאריך 05/11/2023**
**נוכחים- חברי הצוות:**

| שם                      | תפקיד                               |
|-------------------------|-------------------------------------|
| דפנה קירו כהן, עו"ד     | יו"ר הצוות- מנכ"לית העירייה         |
| שולמית מנדלמן כהן, עו"ד | יועמ"ש                              |
| לירן וייס               | מנהל אגף חדשנות מערכות מידע ותקשורת |
| לבב ערן                 | גזבר העירייה                        |

**חסרים:**

| שם | תפקיד |
|----|-------|
|    |       |

**מוזמנים:**

| שם               | תפקיד        |
|------------------|--------------|
| שלמה אליהו, רו"ח | מבקר העירייה |
| אביה גור אל      | עובדת ביקורת |

**על סדר יום:**

| סד' | נושא  |
|-----|---|
| 1   | דוח הביקורת המפורט 2023- משרד הפנים   |
| 2   | דוח מבקר המדינה 2023- טיפול הרשויות המקומיות באזרחים הוותיקים שבתחום שיפוטן |
| 3   | דוח מבקר המדינה 2023- ביקורת פיננסית ברשויות מקומיות איתנות                 |

**מהלך הדין והחלטות:**
**1. דוח הביקורת המפורט 2023 – משרד הפנים**

מבקר העירייה- דו"ח הביקורת הועבר לראש העירייה ע"י מנהל אגף בכיר לביקורת ברשומ"ק והממונה על החשבונות במשרד הפנים בתאריך 31/10/23, מיד עם קבלתו נעשתה עבודת הכנה לקיום ישיבת צוות לתיקון ליקויים. לאחר הישיבה מתוכנן לקיים ישיבת ועדת ביקורת לדיון בנושא, לאחר מכן לכנס את מועצת העיר לדיון מיוחד בדוחות הביקורת ובהמלצות הוועדה, להורות לעובדי העירייה לתקן את הליקויים שהועלו בדוחות, ולהגיש לממונה על המחוז דיווח מפורט המאשר את הביצוע, לרבות פעולות שננקטו לשם תיקון הליקויים, נקבע מועד סופי להגשה-

31/01/2024, להלן תוצרי הבדיקה שמבקר העירייה סקר אותם ועם התייחסות חברי הצוות אליהם:

א. עמ' 7- ממצאי ביקורת השנה- לא נמצאו ממצאים הדורשים התייחסות.

ב. עמ' 8- מעקב אחר תיקון ליקויים משנים קודמות

- סכום חובות עובדים ללא הסדר פרישה לוסף שנת הדוח עמד על מעל 50 א' ש"ח בממוצע לעובד.

**הגזבר- לא ניתן להגיע להסדרי פשרה עם כלל העובדים, משום שישנם עובדים:**

- העובדים בשכר מינימום,
- עובדים המצויים בהסדרי פשרה.

#### מבקר העירייה-

- תקציבי פיתוח- חריגה מתקציבים מאושרים (למעלה מ-5 תב"רים ובשיעור מעל 10%) - בדוח נרשם כי הליקוי תוקן.
- הערות בדוח שלא הבשילו לכדי ליקויים:

- ועדות העירייה- 8 ועדות חובה מתוך 23 ועדות, לא כונסו לפחות אחת ל-3 חודשים, לצוות הובהר כי מתקיים מעקב גם ע"י הביקורת הפנימית.

- חובות תלויים- הפניית תשומת לב בדוח הכספי לחוות דעת רואי החשבון לסך תביעות שהוגשו- 63.6 מ' ש"ח.

- חובות מסופקים וחובות למחיקה- הפניית תשומת לב בדוח הכספי לחוות דעת רואי החשבון לחובות כספיים וחובות מחיקה בסך של 128 מ', שהם 65% מכלל החייבים.

- ביקורת בתחום השכר ומשאבי אנוש- בדוח נרשם כי על הגזבר להקפיד על הפרדת סמכויות למניעת הרשאות מעובדי משאבי אנוש לבצע פעולות במסכים הנוגעים להכנת השכר. על העירייה לקיים בקרה נאותה על תהליך הקביעה של דרגות עובדים (כהמשך לבדיקת מבקר משרד הפנים שבדיקתו המדגמית-של 5 עובדים- לא הניבה ליקויים). בנאותות הבקרה של שעות נוספות (שנעשתה ל-5 עובדים), נמצאו 2 עובדים שלא נמצא בתיקם האישי אישורים לשעות נוספות..

- השתתפות בתקציב הג"א- ניתנו 2 הערות על: ביטוח לא משועבד לפקע"ר, ועל נספח ח' לא נחתם.

- מערכי מידע וסייבר- נרשם כי לא קיימת תכנית חירום לנושא מתקפת סייבר, במענה העירייה נרשם שמתוכננים פרויקטים בנושא תשתיות ומערכות גיבוי וניטור ובסיומם תוכן תוכנית ייעודית לשעת חירום.

#### מנהל אגף מערכות מידע-

הוסיף כי בתוכנית העבודה לשנת 2024 יהיו 2 תוכניות מענה במצבי חירום קיצוניים.

## 2. ביקורת מבקר המדינה 2023- טיפול הרשויות המקומיות באזרחים הוותיקים שבתחום שיפוטן

בחודשים 05-12/22 ביצע מבקר המדינה ביקורת בתחום, ב-19/01/23 פנה המבקר וביקש את תגובת העירייה לטיטוט הביקורת, לאחר שהעירייה הגיבה, פנה המבקר במכתב נוסף ב-28/06/23, ובו התבקשה העירייה לכנס את צוות לתיקון ליקויים על מנת לדון בהחלטות בדבר תיקון הליקויים שעלו בדוח הביקורת, לקבל המלצות בהתאם ולהשיב בטבלה מצורפת על הליקויים שמצא עד למועד 17/10/23. במועד 07/10/23 פרצה מלחמת חרבות ברזל, בה התייצבו גם עובדי הצוות לטיפול בחירום, לפיכך הצוות התכנס באופן מידי במועד הראשון שהתאפשר.

בסעיף זה העירייה התבקשה להגיב על 8 ליקויים שנמצאו:

- ליקוי 1- דיווח היועץ לענייני אזרחים ותיקים על פעילות בתחום האזרחים הוותיקים- יועץ שמונה לא הכין דיווח שנתי על פעולותיו, על מדיניות הרשות המקומית בענייני אזרחים ותיקים ועל קידום ענייניהם, ולא פרסמו דיווח כזה באתר העירייה ולא העבירו דיווח למשרד לשוויון חברתי כנדרש בחוק. לפיכך הומלץ כי על היועץ להכין דיווח על הפעולות ועל המדיניות של העירייה בכל שנה, לפרסמו באתר העירייה ולהעביר העתק למשרד לשוויון חברתי.
- תגובת העירייה- הבקשה חדשה והתקבלה רק השנה, הועבר דיווח וכי פעילויות בתחום מפורסמות באופן שוטף, בנוסף הפעילויות מתוקצבות ע"י משרד הרווחה/ הרשות במקומית, לסיכום הליקוי תוקן.
- יו"ר הצוות- המענה מקובל.**
- ליקוי 2- המידע הקיים ברשויות המקומיות על האזרחים הוותיקים שבתחום שיפוט- אין בעירייה מידע מלא ומעודכן את פרטי כלל האזרחים הוותיקים, ובפרט פרטי אזרחים הוותיקים עם מוגבלויות ושאינם מסוגלים ליצור קשר בכוחות עצמם עם הגופים המקצועיים, אמנם בעת משבר הקורונה נעשו עדכונים, אך לא נקבע מנגנון ותוכנית פעולה להמשך, לפיכך הומלץ להמשיך ולעדכן את פרטי כלל האזרחים הוותיקים, על מנת שיהיה ביכולתן לייעל את ערוצי הקשר עמם ולסייע להם בעת שגרה ובחירום.
- תגובת העירייה- הרפורמה בחוק הסיעוד בשנת 2018 הביאה לכך שנתוני אזרחים וותיקים זכאי חוק הסיעוד אינם מגיעים לעירייה, אלא נמצאים באחריותם ובטיפול ביטוח לאומי, ומחמת סודיות לה אינם מועברים ללשכות הרווחה. הדרך היחידה לקבלת נתונים היא בפניה ישירה לכלל האזרחים הוותיקים ומיפוי צרכים באמצעות שאלון מורחב, הנושא נבדק כעת באופן משפט וטכני. לסיכום הליקוי תוקן באופן חלקי.
- יו"ר הצוות- המענה מקובל.**
- ליקוי 3-תוכנית אסטרטגית יישובית להיערכות להזדקנות האוכלוסייה- אין תוכניות אב עדכניות להזדקנות האוכלוסייה, לפיכך הומלץ לפעול להכין תוכניות אב יישוביות תוך שיתוף אוכלוסיית האזרחים הוותיקים, שיקללו תכנון מטרות ויעדים ארוכי-טווח ועל פיהם ייקבעו השירותים והפעילויות לרווחת האזרחים הוותיקים, העירייה תבחן גם השתתפות בתוכניות של משרדי הממשלה דוגמת תוכנית Muni 100.
- תגובת העירייה- העירייה נמצאת בתהליך מיפוי שירותים הקיימים. התקיימה וועדת היגוי ראשונה בהשתתפות כלל הגורמים בהובלת ראש העיר. כחלק מהתהליך יועבר בהמשך שאלון מיפוי שירותים לכלל האזרחים הוותיקים (בכפוף למצב המלחמה). לסיכום ישנה כוונה לתקן את הליקוי, אך הדבר תלוי גם במצב מלחמת "חרבות ברזל".
- יו"ר הצוות- על המענה לכלול מצב של עיכוב עקב התמשכות המלחמה. (הוכלל).**
- ליקוי 4- סקרי מיפוי צרכים ושביעות רצון- לא נערכו סקרים, לפיכך הומלץ למפות את השירותים הנדרשים עבור האזרחים הוותיקים, ולספק פתרון מיטבי. לפיכך הומלץ לבצע מיפוי, להפיק תועלות ולספק פתרון מיטבי.
- תגובת העירייה- כחלק מפרויקט שמוביל משרד הרווחה, נערכת העירייה להעביר שאלון מיפוי לכלל האזרחים הוותיקים. לסיכום- בכוונת העירייה לתקן. (בכפוף למצב המלחמה)
- יו"ר הצוות- המענה מקובל.**
- ליקוי 5- הקצאת משרות של עובדים סוציאליים לרשויות המקומיות- קיימת שונות בין הרשויות המקומיות במספר המטופלים למשרת עו"ס. משרד הרווחה לא קבע מספר מרבי של מטופלים למשרת עו"ס לאזרחים ותיקים. משום כך נוצר עומס בחלק מהרשויות ונמנע שירות מיטבי, לפיכך הומלץ למשרד הרווחה לקבוע את עומס המטופלים מיטביים למשרת עו"ס, וכן שהרשויות המקומיות יבחנו את העומסים ויקצו כוח אדם בהתאם.

תגובת העירייה- הנושא באחריות משרד הרווחה (הגדרת מעמסות ותקינה). לסיכום- הטיפול בנושא הוא בידי משרד הרווחה, ועל כן אין בכוננת העירייה לתקן.

**יו"ר הצוות- המענה מקובל.**

- ליקוי 6- מיצוי זכויות והנגשת מידע עבור אזרחים ותיקים- הנושאים העיקריים שבהם הם זקוקים לסיוע הם טיפול בתקלות קטנות בבית ומיצוי זכויות, רובם פונים לבני משפחה ולשכנים, למוקד העירוני ולאחר העירייה, לכן הומלץ לפעול להנגשת המידע בדבר הדרכים לקבלת שירות מעירייה.

תגובת העירייה- בנס ציונה 2 קהילות תומכות הנותנות מענה במיצוי זכויות, ואב קהילה המספק תיקונים קלים בבתים, במקביל יש הרצאות במיצוי זכויות. לסיכום- הליקוי תוקן.

**יו"ר הצוות- המענה מקובל.**

- ליקוי 7- באתר העירייה המידע הרלוונטי לאזרחים ותיקים אינו מרוכז תחת כותרת בולטת במסך הראשי באופן שיקל על האזרחים הוותיקים להיחשף למידע, לכן הומלץ להנגיש את המידע באתר באמצעות ריכוז והבלטתו במסכים הראשיים.

תגובת העירייה- אירוע חודש האזרח הוותיק וכן הרצאות ופעילויות, מפורסמים בפלטפורמות מרכזיות, נגישות ומותאמות לאזרחים ותיקים. לסיכום הליקוי תוקן.

**יו"ר הצוות- המענה מקובל.**

- ליקוי 8- הנחות בתשלום הארנונה- העירייה אינה מיידעת באופן יזום את האזרחים הוותיקים המקבלים הנחת אזרח ותיק בשיעור 25% כי באפשרותם להגיש בקשה חד פעמית לקבלת הנחה של 30% על פי חוק האזרחים הוותיקים, בכפוף למבחן הכנסה, לכן הומלץ להביא את האפשרות באופן יזום לידיעת האזרחים הוותיקים.

תגובת העירייה- העירייה פרסמה מדריך מיצוי זכויות ארנונה כללית לשנת 2013, המדריך כולל בין השאר הגשת בקשות להנחות בארנונה לכלל התושבים ביניהם גם לאזרחים ותיקים ושם פורסם אפשרות קבלת הנחה של 30% עם הגשת בקשה לאגף הגבייה, מיצוי הזכויות נמצא באחריות אגף הגבייה העירוני. בנוסף העירייה פועלת ליצירת קישור פנימי של המדריך עם רווחת האזרח הוותיק.

לסיכום הליקוי תוקן.

**יועמ"ש- מבקשת לדעת את מועד הפצת המדריך.**

**הגזבר- מועד ההפצה 06/23.**

**יו"ר הצוות- המענה מקובל.**

3. ביקורת מבקר המדינה 2023- ביקורת פיננסית ברשויות מקומיות איתנות.

גם ביקורת זו בוצעה ע"י המבקר בחודשים 05-12/22, ובמכתבו מיום ב-28/06/23, ביקש להשיב לאחר פרסום הדוח על ליקוי אחד שנמצא, משכך הצוות התכנס על מנת לדון גם בנושא זה.

- ליקוי 1- תשלומים זמניים של חלף הכנסות עצמיות- שיעור ההכנסות העצמיות של העירייה קרוב לסף 62.5%, שהוא הסף הנדרש לשמירת מעמד של רשות איתנה, ירידה מתחת לשיעור זה עלול להביא לאיבוד המעמד, לכן הומלץ לפעול להגדלת שיעור הכנסותיהן העצמיות כיוון שהחל בשנת 2021 הפסיקה העירייה לקבל כספים מכוח סעיף 25 לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) התשע"ז-2016.

תגובת העירייה- העירייה פועלת להגדלת הכנסותיה העצמיות, בצפייה אל פני העתיד ישנה מגמה גידול בשיעור הכנסות מארנונה, ישנה יוזמה לפיתוח אזורי תעסוקה, וקיימת צפייה לגידול בהכנסות בין השנים 2024-2026 של 48 מיליון ש"ח בקרוב.

**יו"ר הצוות- המענה מקובל.**

רשם: רו"ח שלמה אליהו